

УДК 378.02:372.8 (045)

UDC 378.02:372.8 (045)

DOI: [10.31475/ped.dys.2024.35.05](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2024.35.05)

ВАЛЕНТИНА КРИЩУК,

кандидат філологічних наук, доцент

*(Україна, Хмельницький, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
вул. Проскурівського підпілля, 139)*

VALENTYNA KRYSHCHUK,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor

*(Ukraine, Khmelnytskyi, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy,
Proskurivskoho Pidpillia St., 139)*

ORCID: [0000-0002-5913-7584](https://orcid.org/0000-0002-5913-7584)

ЛЮДМИЛА ПАВЛІШЕНА,

кандидат філологічних наук, доцент

*(Україна, Хмельницький, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
вул. Проскурівського підпілля, 139)*

LIUDMYLA PAVLISHENA,

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor

*(Ukraine, Khmelnytskyi, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy,
Proskurivskoho Pidpillia St., 139)*

ORCID: [0000-0003-1807-588X](https://orcid.org/0000-0003-1807-588X)

БОГДАН КРИЩУК,

кандидат педагогічних наук, доцент

*(Україна, Хмельницький, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія,
вул. Проскурівського підпілля, 139)*

BOGDAN KRYSHCHUK,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

*(Ukraine, Khmelnytskyi, Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy,
Proskurivskoho Pidpillia St., 139)*

ORCID: [0000-0002-9999-5356](https://orcid.org/0000-0002-9999-5356)

**Професійна підготовка майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури:
мета, завдання, структура**

**Professional Training of Future Masters – Teachers of Ukrainian Language and Literature:
Purpose, Tasks, Structure**

У статті з'ясовано особливості професійної підготовки майбутніх учителів української мови і літератури на етапі інтеграції України в єдиний Європейський освітній простір, подано основні елементи структури підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Здійснено аналіз праць науковців і законодавчих документів з досліджуваної проблеми. Звернено увагу на те, що інформаційно-змістове, психолого-педагогічне й методико-технологічне забезпечення навчального процесу впливає на ефективність формування професійних компетентностей майбутніх магістрів. Окреслено та охарактеризовано суперечності, що виникають у процесі підготовки магістрів, представлено шляхи їх подолання. Для реалізації мети та завдань статті використано такі загальнонаукові методи: аналіз, синтез, індукція і дедукція, систематизація й узагальнення, аналіз літературних джерел, нормативно-правових актів, порівняльний аналіз. Розкрито мету, цілі, орієнтацію та акцент освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), що реалізується в освітньому процесі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Виокремлено загальні, фахові та професійні компетентності, передбачені освітньо-професійною програмою. На основі аналізу навчального плану та освітньої програми визначено базові принципи організації підготовки магістрів української мови і літератури, подано перелік освітніх компонентів та обсяг програми в кредитах ECTS. Досліджено різні аспекти професійної підготовки учителів-словесників: навчальну та виховну діяльність, організацію дослідницької та самостійної роботи, проведення різних видів практики. Уточнено зміст та основні завдання навчальної та виробничої практики, проаналізовано особливості організації самостійної роботи

магістрантів, її види, форми, принципи та оптимальні умови якісного виконання поставлених завдань. Акцентовано на невід'ємній складовій підготовки висококваліфікованих учителів української мови і літератури – виконанні кваліфікаційної (магістерської) роботи (з актуальної проблеми освітньої сфери); з'ясовано мету, завдання та вимоги до процедури захисту кваліфікаційних робіт. Наголошено на потребі у розширенні меж філологічних знань і ознайомленні майбутніх учителів української мови і літератури з новими мовознавчими і літературознавчими дослідженнями. Авторське бачення сучасної підготовки майбутніх учителів-словесників ґрунтується на впровадженні компетентнісного підходу до навчання магістрантів. Для реалізації головного завдання освітньої-професійної програми – підготовки висококваліфікованих учителів української мови і літератури визначено ключові компетентності: соціально-особистісні, загальнонаукові, інструментальні, професійні. Майбутні дослідження у цьому напрямі охоплюють різні аспекти змістового компонента професійної підготовки майбутніх учителів української мови і літератури, а також виокремлення та дослідження найбільш оптимальних методів, прийомів і форм виконання різних видів навчальної, виховної, дослідницької і самостійної роботи магістрантів.

Ключові слова: професійна підготовка, освітній рівень магістра, учителі української мови і літератури, компетентність, нормативно-правова база, освітня програма підготовки, освітні компоненти професійної підготовки, практична підготовка.

The peculiarities of professional training of future teachers of the Ukrainian language and literature at the stage of Ukraine's integration into the unified European educational space have been elucidated, the main elements of the structure of training of the applicants for the second (master's) degree of higher education have been presented in the article. The works of scientists and legislative documents on the investigated problem has been analyzed. The attention has been drawn to the fact that the informational and content, psychological and pedagogical, methodological and technological support of the educational process affects the effectiveness of the formation of professional competencies of future masters. The contradictions that arise in the process of training masters have been outlined and characterized and the ways to overcome them have been presented. The following general scientific methods have been used to implement the purpose and objectives of the article: analysis, synthesis, induction and deduction, systematization and generalization, analysis of literary sources, regulations and legal acts, and comparative analysis. The purpose, goals, orientation and emphasis of the educational and professional program "Secondary Education (Ukrainian Language and Literature)" of the second (master's) degree of higher education in the specialty 014.01 Secondary Education (Ukrainian Language and Literature), which is implemented in the educational process of Khmelnytskyi Humanitarian and Pedagogical Academy, have been revealed. The general and professional competencies, which are provided by the educational and professional program, have been highlighted. The basic principles of organizing the training of masters of Ukrainian language and literature based on the analysis of the curriculum and the educational program have been determined, the list of educational components and the volume of the program in ECTS credits have been presented. Various aspects of the professional training of lexicography teachers have been studied: teaching and educative activities, organization of research and independent work, conducting various types of practice. The content and main tasks of educational and industrial practice have been clarified, the peculiarities of organizing the independent work of master's students, its types, forms, principles and optimal conditions for the qualitative performing of assigned tasks have been analyzed. Emphasis is placed on an integral component of training highly qualified teachers of Ukrainian language and literature – the performance of qualification (master's) thesis (on a current problem of the educational sphere); the purpose, tasks and requirements for the procedure for defending qualification works have been clarified. The necessity on expanding the boundaries of philological knowledge and familiarizing future teachers of Ukrainian language and literature with new linguistic and literary studies have been emphasized. The author's vision of the modern training of future lexicography teachers is based on the introducing of a competency-based approach to teaching master's students. In order to implementing the main task of the educational and professional program – training of highly qualified teachers of the Ukrainian language and literature – the key competencies have been identified: social and personal, general scientific, instrumental, professional. Future research in this direction covers various aspects of the content component of professional training of future teachers of Ukrainian language and literature, as well as the identification and research of the most optimal methods, techniques and forms of performing various types of educational, educative, researching and independent work of master's students.

Keywords: professional training, master's degree, teachers of Ukrainian language and literature, competence, regulatory framework, educational program of training, educational components of professional training, practical training.

Вступ / Introduction. Розвиток системи освіти України на сучасному етапі потребує впровадження в процес підготовки майбутніх фахівців інноваційних методів і технологій навчання, які спрямовані на забезпечення формування конкурентоспроможного компетентного фахівця. Важливою ланкою цього процесу є підготовка фахівців в умовах магістратури, або ж проходження магістерських програм. Окрім того, магістратура є ключовим етапом підготовки висококваліфікованих учителів профільної школи та закладів фахової передвищої освіти.

Здійснення підготовки майбутніх магістрів – учителів української мови та літератури зумовлено необхідністю реалізації завдань освітньої політики України в контексті Європейської інтеграції. Враховуючи актуальність розбудови системи освіти на етапі інтеграції України в єдиний європейський освітній простір, зростають вимоги до рівня знань, умінь і навичок здобувачів освіти, сформованості в них компетентностей, що відображені в Законі України «Про вищу освіту», Національній доктрині розвитку освіти України, Концепції розвитку педагогічної освіти та ін. нормативно-правових освітніх актах.

Сьогодні низка науковців досліджують проблематику професійної підготовки майбутніх учителів української мови та літератури в закладах вищої освіти, аналізуючи різні аспекти такої підготовки – навчальна та виховна діяльність, організація наукової роботи, практична підготовка, історичні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів української мови і літератури тощо. З огляду на це, варто звернути увагу на праці таких науковців, як-от: Г. Сердюк – проблеми розвитку дослідницької компетентності вчителя української мови і літератури лицю (Сердюк Г., 2023), Л. Пасічник – провідні тенденції підготовки вчителів української мови та літератури (середина 50-х рр. ХХ ст.) (Пасічник Л., 2020), Т. Григоренко – професійна підготовка вчителів української мови і літератури до використання освітянських електронних ресурсів в умовах освітньо-комунікативного простору закладів вищої освіти (Григоренко Т., 2023), Т. Бондар – важливість підготовки майбутніх учителів української мови та літератури в міжкультурному середовищі (Бондар Т., 2022), Л. Семеновська та К. Савенко – теоретичні основи підготовки майбутніх учителів української мови і літератури до етнокультурної діяльності (Семеновська Л., Савенко К., 2021) та ін.

Погоджуємось із думкою М. Супрун, що основними компонентами освітнього процесу, які визначають спрямованість професійної підготовки магістрів за спеціальністю, є завдання, зміст, методи, прийоми, засоби, форми навчання, методи стимулювання навчальної діяльності і контролю за її ефективністю (Супрун М., 2011, с. 34). За твердженням Г. Сомбаманії, ефективність формування професіоналізму майбутніх магістрів залежить від якості інформаційно-змістового, психолого-педагогічного й методико-технологічного забезпечення їхньої підготовки в магістратурі (Сомбаманія Г., 2009, с. 169). Важливим для нашого дослідження є наукова позиція О. Семеног про те, що «сьогодні у процесі підготовки студентів існує низка проблем та необхідність розв'язання суперечностей між соціокультурними перетвореннями в Україні і традиційною системою професійної підготовки вчителів української мови і літератури; соціальними потребами оновлення складових системи професійної підготовки з урахуванням вимог компетентісно-орієнтованого підходу до змісту середньої освіти, науковим обґрунтуванням окремих аспектів підготовки студентів-філологів і недостатньою дослідженістю загальнотеоретичних і методичних основ фахової підготовки майбутніх учителів української мови і літератури; потребами загальноосвітніх навчальних закладів у вихованні високодуховного, культуромовного вчителя і недостатнім відображенням соціокультурної складової в лінгвістичній, літературознавчій, психолого-педагогічній, методичній підготовці майбутніх учителів-словесників» (Семеног О., 2005, с. 30).

На думку І. Середи, для технологічного забезпечення професійної підготовки майбутніх учителів потрібно використовувати наступні сучасні технології: телекомунікаційні, інформаційно-комунікаційні, інтерактивні, проектні та ін., адже це є однією з основних умов отримання інформації, і професійного розвитку майбутнього фахівця (Середа І., 2015, с. 90).

Дослідниця досвіду європейських країн щодо професійної підготовки викладачів вищої школи в магістратурі О. Проценко робить висновок про те, що впровадження магістерських програм підготовки майбутніх викладачів вищого навчального закладу в країнах Європи відрізняється способами прийому абітурієнтів на навчання, проте переважно орієнтується на практичний складник підготовки фахівців, розвиток у них творчості, самостійності, вмінь самоосвітньої діяльності, а також навчання протягом життя та постійного професійного розвитку (Проценко О., 2015, с. 245).

Аналізуючи джерельну базу щодо розвитку дослідницької компетентності учителів-словесників Г. Сердюк наголошує на важливості дослідницько орієнтованої парадигми професійної підготовки майбутніх учителів української мови і літератури (Сердюк Г., 2023, с. 115).

Таким чином, загалом в теорії та практиці вищої освіти України накопичено значний позитивний досвід, який може слугувати міцним підґрунтям для здійснення фахової підготовки

майбутніх магістрів, зокрема і майбутніх учителів-словесників. Тому на сьогодні постає важлива проблема розкриття мети, змісту та структури підготовки майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури в процесі їх професійного навчання у закладах вищої освіти.

Мета та завдання / Aim and Tasks. Метою статті є розкриття мети, завдань та структури професійної підготовки майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури.

Methods / Методи. З метою розкриття предмету дослідження використано низку загальнонаукових методів: аналіз, синтез, індукція і дедукція, систематизація й узагальнення, а також аналіз літературних джерел, нормативно-правових актів, порівняльного аналізу.

Результати / Results. На сучасному етапі професійну підготовку майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури здійснюють і класичні університети, і педагогічні університети, інститути, академії. Зокрема, готують фахівців в межах предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

На думку Т. Григоренко, удосконалення професійної підготовки вчителя української мови і літератури потребує виважених педагогічних дій та розв'язання актуальних організаційно-педагогічних завдань в умовах освітньо-комунікативного середовища. Для удосконалення змісту освіти необхідно використовувати сучасні теоретичні і практичні напрацювання щодо розвитку ораторських (комунікативних) здібностей здобувачів освіти, інноваційні освітні технології, форми організації навчальної діяльності, розробляти і впроваджувати спеціальні курси з розвитку комунікативних компетентностей. Викладачам і науковцям потрібно вивчати і розв'язувати комунікативно-педагогічні проблеми, збільшувати та підвищувати якість педагогічних досліджень та навчально-методичних розробок щодо розвитку комунікативних умінь і навичок, поглиблювати співпрацю з зарубіжними колегами, пропонувати здобувачам освіти професійно орієнтовані комунікативні завдання, розробляти й впроваджувати спеціалізовані мультимедійні технології – відеокурси, інтернет-ресурси, форуми, соціальні мережі, хмарні технології тощо, залучати студентів до активної комунікативної діяльності в позанавчальний час, до отримання різних видів інформальної освіти (Григоренко Т., 2023, с. 175).

Науковець Н. Юрійчук стверджує про те, що «професійна підготовка майбутніх учителів філологічних спеціальностей можлива лише за умови наближення навчання у закладах вищої освіти до реальної професійної діяльності, адже становлення вчителя визначається не лише глибокими знаннями, а й удосконаленням його професійних умінь і навичок у практичній діяльності» (Юрійчук Н., 2016, с. 82).

На думку Т. Бондар, професійна підготовка майбутніх учителів української мови та літератури, спрямована на формування у них міжкультурної компетентності, що забезпечить готовність до професійної діяльності в умовах міжкультурного середовища, базуючись на досвіді зарубіжних країн та інституцій двомовної освіти Закарпаття (Бондар Т., 2022, с. 9).

Науковець С. Жила стверджує, що організаційні форми навчальної діяльності у вищій школі розвиваються повільно і через консервативність та інерційність освітньої системи, а ще постійний брак коштів соціальні замовлення суспільства й індивідуальні потреби (інтереси, цінності) студентів не забезпечуються на достатньому рівні (Жила С., 2023, с. 25).

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (Про вищу освіту, 2014) (2014 р.), другий (магістерський) рівень вищої освіти відповідає сьомому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає набуття здобувачами вищої освіти відповідних фахових компетентностей, необхідних при виконанні професійних завдань.

Сьомий кваліфікаційний рівень Національної рамки кваліфікацій (Національна рамка кваліфікацій, 2011) передбачає наявність в магістрів умінь розв'язувати складні задачі, проводити дослідження, здійснювати інновації, а також передбачає наявність спеціалізованих концептуальних знань, набутих у процесі навчання і професійної діяльності, навичок мислити критично, діяти автономно і відповідально в складних і непередбачуваних умовах, застосовувати нові підходи і прогнозувати результати педагогічної діяльності.

Наразі заклади вищої освіти у зв'язку із відсутністю Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти розробляють власні освітньо-професійні програми підготовки магістрів – майбутніх учителів української мови і літератури. З огляду на це, розкриємо досліджуваний предмет на основі Освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), що реалізується в освітньому процесі Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Метою освітньо-професійної програми є забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців (учителів/викладачів української мови і літератури), які володіють ґрунтовними знаннями та компетентностями з педагогіки та психології, української мови і літератури, методики їх викладання і здатні розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері

середньої та фахової передвищої освіти, продовжувати навчання з високим ступенем самостійності, інтегруватися у вітчизняний та європейський освітній простір.

Цілями освітньо-професійної програми є підготовка вчителів української мови та літератури, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі середньої та фахової передвищої освіти, здатних до проведення досліджень та/або здійснення інновацій в контексті педагогічної спеціальності, розуміння актуальних мовознавчих, літературознавчих проблем та методики навчання української мови та літератури, навичок самостійно набувати нових знань впродовж життя, критично їх переосмислювати та застосовувати в процесі професійної діяльності.

Освітньо-професійна програма орієнтована на здобуття магістрантами ґрунтовних знань, формування вмінь і навичок професійної діяльності, компетентностей для успішної діяльності в сфері навчання української мови і літератури, на розвиток їхньої здатності вирішувати стандартні та нестандартні завдання в професійній педагогічній діяльності, а також підготовку фахівців, які володіють методологією проведення наукових досліджень.

Особливості освітньо-професійної програми полягають у тому, що вона передбачає інтеграцію практичної педагогічної та філологічної підготовки майбутніх учителів/викладачів української мови і літератури в закладах фахової передвищої та загальної середньої освіти, що забезпечується достатнім обсягом навчальної та виробничої практик, теорії мовознавчих та літературознавчих дисциплін, новітніх методик навчання української мови і літератури та їх переосмислення в процесі підготовки кваліфікаційної (магістерської) роботи. Акцент на застосуванні набутих і генеруванні нових знань на основі сучасних досягнень педагогічної та філологічної науки.

Відповідно до освітньо-професійної програми у магістрантів формуються загальні компетентності (soft skills):

1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.
4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.
5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.
6. Здатність розробляти й презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.
7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати (Проект Стандарту вищої освіти..., 2023).
8. Здатність володіти іноземною мовою, що вивчається, в усній та письмовій формі на рівні, достатньому для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

Окрім того, реалізація завдань освітньо-професійної програми передбачає формування фахових компетентностей, спільних для всіх предметних спеціальностей:

1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.
2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.
3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.
4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.
5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.
6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.
7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.
8. Здатність формувати в учнів культуру академічної доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності (Проект Стандарту вищої освіти..., 2023).

Освітньо-професійна програма передбачає ще й розвиток компетентностей предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література):

1. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки, необхідні для професійної та/або інноваційної діяльності.
2. Здатність оперувати методами наукового аналізу та структурування мовного й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методів, прийомів, методик.
3. Здатність застосовувати на практиці знання про принципи, методи та прийоми аналізу художнього тексту.
4. Здатність застосовувати поглиблені знання із літературознавства (загального мовознавства)

для вирішення професійних завдань; вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

5. Здатність використовувати сучасні методи й технології навчання української мови і літератури, доступно транслювати їх у площину навчальних предметів української мови та української літератури з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

6. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й створення зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній і писемній формах, володіти методикою розвитку мовленнєвої компетенції учнів у процесі говоріння й підготовки творчих робіт.

7. Здатність планувати, організовувати, виконувати та презентувати прикладне дослідження з української мови / літератури, застосовувати елементи теоретичного й експериментального дослідження в професійній діяльності (Проект Стандарту вищої освіти..., 2023).

Загалом, керуючись чинним законодавством України, запитами практики та наявними теоретичними дослідженнями проблеми підготовки майбутніх магістрів у закладах вищої освіти, мету професійної підготовки майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури розглядаємо в контексті підготовки фахівців нового типу, які сприяють реформуванню загальноосвітньої та вищої школи, створюють оптимальні умови для встановлення всебічно розвиненої особистості, яка вільно орієнтується у стрімкому розвитку інформаційного простору, вміло формує громадянську позицію, здійснює наукові пошуки в галузі філології та педагогіки, володіє сучасними інноваційними педагогічними технологіями викладання та навчання української мови та літератури, а також теоретичними знаннями та практичними вміннями і навичками у сфері літературознавчих та мовознавчих досліджень.

Принципи організації підготовки майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури полягають у:

- чіткій визначеності місця і спрямованості магістерської підготовки у системі вищої освіти;
- логічний взаємозв'язок та узгодження зі змістом попереднього освітнього рівня;
- використання наукового підходу до формування змісту професійної підготовки магістрів;
- дослідницько-практична спрямованість навчання;
- використання сучасних досягнень в галузі філології та психолого-педагогічних наук;
- органічне поєднання світового досвіду з національними традиціями;
- забезпечення неперервності навчання на основі особистісно орієнтованого підходу;
- створення можливостей для професійного зростання та самореалізації;
- гнучкість системних зв'язків із роботодавцями та громадськими організаціями, навчальними закладами, державними органами управління освітою;
- зміщення пріоритетів навчання на науково-дослідницьку діяльність, розвиток критичного мислення та творчого потенціалу.

Навчальний план підготовки майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури передбачає опанування слухачами магістратури освітніх компонентів загальної підготовки («Філософія освіти», «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Методологія наукових досліджень»), освітніх компонентів професійної підготовки («Теорія педагогічної діяльності», «Психологія педагогічної діяльності», «Технології навчання української мови і літератури», «Теорія літератури», «Загальне мовознавство», «Актуальні проблеми сучасної української літературної мови», «Сучасні літературні течії», «Методологія мовознавчих та літературознавчих досліджень»), проходження навчальної та виробничої практик, виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи, а також вибіркові освітні компоненти освітньо-професійної програми (25%). Всього 90 кредитів ECTS.

Обов'язковим складником освітнього процесу є проведення практики, яка виробляє у майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури професійні вміння поєднувати навчальну та науково-дослідницьку діяльність, викладати філологічні предмети й вміло організовувати виховну роботу учнів. Завдання педагогічної практики полягають у забезпеченні конкурентоспроможності вищого навчального закладу на ринку освітніх послуг та підготовки висококваліфікованих фахівців відповідно до умов вищого навчального закладу. Реалізація завдань практики забезпечує підвищення професійної компетентності майбутніх викладачів, удосконалює процес формування їх професійно особистісних якостей.

Важливою складовою системи професійної підготовки вчителя української мови і літератури є практична підготовка. Вона передбачає проведення навчальної та виробничої практики.

Навчальна практика забезпечує підготовку магістрантів до професійної діяльності вчителя-словесника у закладах середньої та фахової передвищої освіти. Вона триває три тижні. Мета практики полягає у забезпеченні студентів практичними знаннями і усвідомлення ними особливостей педагогічної діяльності учителя-словесника. Студенти навчаються організовувати роботу учнів-членів Малої академії наук України, у них формуються вміння застосовувати освітні

платформи у процесі вирішення професійних задач. Магістранти вивчають досвід роботи вчителів-словесників; використовують нові методи та підбирають методичний матеріал для написання магістерської роботи.

Під час навчальної практики здобувачі освіти збирають необхідний матеріал для магістерського дослідження, організують та проводять науково-методичний семінар, спостерігають аудиторні заняття, готують плани-конспекти уроків з української мови і літератури для учнів 10-11 класів ЗЗСО та студентів закладів фахової передвищої освіти, обирають теми та розробляють науковий апарат для дослідницьких робіт учнів, пишуть анотації до наукових статей тощо. Навчальну практику магістранти проходять на базі фахового педагогічного коледжу Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Виробнича практика забезпечує підготовку магістрантів до педагогічної діяльності у закладах середньої та фахової передвищої освіти. Метою цього виду практики є оволодіння здобувачами освіти методами проведення навчальної, виховної, позакласної, науково-дослідницької роботи з української мови і літератури під контролем вчителя, класного керівника і методиста. Під час виробничої практики магістранти вивчають напрями діяльності закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти (плани роботи, навчальні програми, календарне планування, навчально-методичні матеріали тощо); вчаться розробляти зміст уроків з української мови і літератури у старшій школі, розвивають навички добирати дидактичний матеріал для проведення уроків, обирати оптимальні методи і прийоми роботи; навчаються проводити різні види позакласної та науково-дослідницької роботи з української мови і літератури в старших класах (студентський методичний семінар, заняття гуртка з української мови чи літератури, написання тез виступів на семінарі); готують дипломні роботи до захисту (проводять тестування та анкетування здобувачів освіти, вивчають наукову та методичну літературу, пишуть тези/статті за матеріалами магістерської роботи). Виробничу практику майбутні магістри проходять на базі закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти. Вони самостійно готують і проводять різні види навчальної роботи (8 пробних занять, з них 4 залікових), виховної позаурочної роботи (1 захід), дослідницької роботи (підготовка і проведення методичного семінару, написання тез/статті за матеріалами магістерської роботи, укладання збірника, участь у конференціях). Виробнича практика формує у магістрантів педагогічну майстерність, індивідуальний стиль педагогічної діяльності, виховує стійкий інтерес та потребу в педагогічній самоосвіті. Підсумковою формою контролю за виконанням завдань практики є проведення науково-практичного (методичного) семінару. Матеріали звіту оформляються у вигляді збірника наукових праць слухачів магістратури.

І. Барабаш зазначає, що найважливішими завданнями будь-якого виду педагогічної практики є розвиток професійних компетентностей майбутнього учителя, практичне втілення здобутих знань з фахових предметів і підготовка магістрантів до вирішення різноманітних педагогічних завдань, формування здатності до психологічної адаптації в колективі, вдосконалення умінь спостерігати і аналізувати різні види діяльності учнів, накопичення досвіду самостійної роботи, застосування традиційних та інноваційних методів і технологій, освоєння особливостей організації дослідницької діяльності учителя української мови і літератури, аналіз та узагальнення не лише передового педагогічного досвіду, а й адекватна оцінка власних професійних перспектив, розвиток критичного і творчого мислення, поглиблення інтересу до своєї педагогічної діяльності (Барабаш І., 2014, с. 137–138).

Важливим складником професійної підготовки майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури є організація самостійної роботи. Посилення ролі самостійної роботи забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних до самовдосконалення, самоосвіти, професійного зростання. Виконання завдань самостійної роботи дозволяє студентам свідомо оцінювати свою діяльність, дає можливість робити вибір, самореалізуватися. Професійна підготовка магістрів української філології в контексті модернізації вітчизняної освіти передбачає самостійну роботу студента як невід'ємний вид навчального процесу. У програмах підготовки магістрів з навчальних дисциплін усіх циклів визначено кількість годин для самостійної роботи, яка складає не менше третини від загальної кількості годин, що передбачено навчальним планом. Самостійна робота магістрів містить аудиторну та позааудиторну роботу, забезпечує вміння здійснювати пошукову та творчу діяльність, розв'язувати проблемні завдання, висувати гіпотези та формулювати шляхи їх вирішення. Результативними формами організації самостійної роботи є виконання завдань у проектних групах, колективні завдання, творчі звіти тощо. Важливою умовою організації самостійної роботи магістрантів є чіткий інструктаж до виконання, методичне забезпечення, відповідність засобів інформаційних технологій, консультація викладача. Самостійна робота повинна бути систематичною, постійний контроль за її виконанням й оцінювання результатів підвищують мотивацію до виконання. Організація і проведення самостійної роботи магістрів сприяє формуванню їх як висококваліфікованих фахівців, здатних до

компетентної. Відповідальною й творчою роботи зі студентами.

За твердженням В. Олексенко, під час організації самостійної роботи викладачі мають опиратися на такі основні принципи: єдності вимог до проведення занять і виконання самостійної роботи студентів; спрямованості кожного виду самостійної роботи на розвиток конкретних умінь і навичок здобувачів освіти; безперервності, послідовності, систематичності самостійної роботи впродовж навчання магістрантів; доступності завдань і відповідності магістерській програмі; принцип творчого та особистісно орієнтованого підходу до визначення завдань самостійної роботи; дотримання належних умов для її організації (наявність відповідних аудиторій, забезпечення необхідної матеріально-технічної бази, розробка методичного забезпечення, проведення консультацій викладачів тощо); принцип якісного керівництва, контролю та оцінки результатів самостійної роботи (Олексенко В., 2014, с. 309).

Невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих учителів української мови і літератури є виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи (з актуальної проблеми освітньої сфери). Мета підготовки кваліфікаційної роботи полягає в поглибленому вивченні і аналізі наукових джерел щодо однієї з актуальних проблем методики навчання української мови і літератури у закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти і створення на цій основі власного дослідження з елементи наукової новизни.

Під час виконання цієї роботи магістранти розвивають власний науковий світогляд, оволодівають необхідними методами наукового дослідження, виконуючи практичні завдання застосовують творче мислення та індивідуальні здібності; поглиблюють знання з педагогічних, філологічних дисциплін та методики навчання української мови і літератури у закладах загальної середньої та фахової передвищої освіти; удосконалюють навички і уміння займатися науково-дослідною діяльністю.

Метою захисту магістерської роботи є підтвердження відповідності науково-педагогічної підготовки випускників рівню, встановленому освітньою характеристикою магістра та системою блоків відповідних змістових модулів. Вважаємо за доцільне для кваліфікаційних (магістерських) робіт і їх захисту визначення обов'язковою вимогою наявність публікацій за темою наукової роботи (не менше двох, одна із яких має бути, до прикладу, участь у конференції за межами навчального закладу), а також оприлюднення робіт на сайті вищого навчального закладу та призначення опонента на захисті, яким може виступати викладач кафедри або аспірант (докторант) закладу вищої освіти.

Досліджуючи особливості підготовки магістрів за спеціальністю «Українська філологія» у Львівському та Вроцлавському університеті, Г. Пятакова робить висновок про те, що основну увагу класичні зарубіжні та вітчизняні університети звертають на компетентнісний підхід до підготовки майбутніх педагогів-словесників. Тому найважливішим завданням університетів є не лише надання студентам певного обсягу знань, але й розвиток у них необхідних професійних компетентностей. Оновлення системи шкільної та професійної освіти передбачає створення умов для розвитку нового типу навчання і виховання через впровадження компетентнісного підходу (Пятакова Г., 2011, с. 161).

Для розвитку компетентностей предметної спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література) потрібно розширювати межі філологічних знань і ознайомлювати магістрантів з новими мовознавчими і літературознавчими дослідженнями. Поділяємо думку Н. Русаченка про те, що варіативність, особистісна та практична орієнтація навчального процесу зумовлена новими вимогами до вищої школи. Застосування сучасних освітніх технологій, принципів наступності та системності, використання міжпредметних зв'язків та інтеграції – важливі вимоги до професійної підготовки студентів. Тому потрібно впроваджувати в навчальний процес нові спецкурси, орієнтовані на новітні досягнення мовознавства та літературознавства, що, в свою чергу, сприятиме розвитку в магістрантів навичок навчальної і дослідницької роботи, вдосконаленню фахових компетентностей майбутніх учителів-словесників (Русаченко Н., 2015, с. 73–74).

Висновки / Conclusions. Таким чином можна узагальнити, що на сьогодні підготовка майбутніх фахівців на рівні магістратури є досить складним та важливим етапом формування конкурентоспроможного фахівця на ринку праці. Реалізуючи завдання підготовки майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури варто звертати увагу на принципи організації освітнього процесу та на кінцевий результат – сформованість ключових компетентностей (соціально-особистісні, загальнонаукові, інструментальні, професійні). Практичний складник вищезазначеної підготовки, а також теоретичні курси та самостійна робота дають змогу повноцінно реалізувати головне завдання – сформованість висококваліфікованого учителя української мови і літератури.

Проведене дослідження не охоплює усі складові порушеної проблеми. Як перспективний напрям досліджень у цій сфері бачимо розкриття змістового компонента професійної підготовки

майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури, а також виокремлення та характеристика найбільш дієвих і оптимальних методів, засобів і форм підготовки вищезначених фахівців у закладах вищої освіти; розкриття ролі та сутності самостійної роботи та практичного складника підготовки для формування висококваліфікованого фахівця – вчителя-словесника, який буде конкурентоспроможним на ринку праці.

Список використаних джерел і літератури:

- Барабаш, І.** (2014). Формування професійної компетентності студентів-філологів у процесі проходження педагогічної практики (теоретичний аспект). *Проблема підготовки сучасного вчителя*, 9 (Ч. 1), 135–139. [in Ukrainian]
- Бондар, Т.** (2022). Важливість підготовки майбутніх учителів української мови та літератури в міжкультурному середовищі. *Молодь і ринок*, 5 (203), 6–10. [in Ukrainian]
- Григоренко, Т.** (2023). Професійна підготовка вчителів української мови і літератури до використання освітніх електронних ресурсів в умовах освітньо-комунікативного простору закладів вищої освіти. *Інновації в сучасній освіті: методологія, технологія, дидактичні та виховні аспекти*. (Монографія.). (с. 161–176). Взято з: <http://188.190.43.194:7980/jspui/bitstream/123456789/11339/1/%d0%a2%d0%9a-23-161-176.pdf> [in Ukrainian]
- Жила, С.** (2023). Літературна екскурсія в системі професійної підготовки вчителів української мови і літератури. *Дидактика*, 4–5, 23–30. [in Ukrainian]
- Національна рамка кваліфікацій*. (2011). Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 (зі змінами). Взято з: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>. [in Ukrainian]
- Олексенко, В. П.** (2014). Самостійна робота студента-філолога як складова його професійної підготовки. *Акмеологія-наука XXI століття*, 301–311. [in Ukrainian]
- Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Українська мова і література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)*. (2023). Хмельницький. [in Ukrainian]
- Пасічник, Л.** (2020). Провідні тенденції підготовки вчителів української мови та літератури (середина 50-х рр. ХХ ст.). *Педагогічні науки*, 90, 16–21. [in Ukrainian]
- Про вищу освіту*. (2014). Закон України (прийнятий 01.07.2014 р., зі змінами). Взято з: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. [in Ukrainian]
- Проект стандарту вищої освіти зі спеціальності 014 «Середня освіта» на другому (магістерському) рівні вищої освіти*. (2023). (Редакція від 20.03.2023 р.). Взято з: <https://mon.gov.ua/news/mon-proponue-dogromadskogo-obgovorennya-proekt-standartu-vishchoi-osviti-zi-spetsialnosti-014-serednya-osvita-na-drugomu-magisterskomu-rivni-vishchoi-osviti> [in Ukrainian]
- Проценко, О.** (2015). Професійна підготовка викладачів вищої школи в магістратурі: досвід європейських країн. *Освітологічний дискурс*, 3 (11), 238–247. [in Ukrainian]
- Пятакова, Г.** (2011). Особливості підготовки магістрів за спеціальністю «Українська філологія» у Львівському та Вроцлавському університетах. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*, 27, 155–162. [in Ukrainian]
- Русаченко, Н. П.** (2015). Професійна підготовка майбутніх філологів: концептуальні засади. *Педагогічний процес: теорія і практика*, 1–2 (46–47), 71–74. [in Ukrainian]
- Семеновська, Л., & Савенко, К.** (2021). Теоретичні основи підготовки майбутніх учителів української мови і літератури до етнокультурної діяльності. *Естетика і етика педагогічної дії*, 24, 44–53. [in Ukrainian]
- Семенов, О. М.** (2005). *Професійна підготовка майбутніх учителів української мови і літератури*. (Монографія). Суми. [in Ukrainian]
- Сердюк, Г.** (2023). Проблема розвитку дослідницької компетентності вчителів української мови і літератури в наукових дослідженнях. *Інноваційна педагогіка*, 65 (2), 111–116. [in Ukrainian]
- Середа, І. В.** (2015). Підготовка філологів магістерського рівня в контексті технологічного підходу. *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліт*, 43 (47), 89–97. [in Ukrainian]
- Сомбаманія, Г. М.** (2009). Аналіз практики організації науково-дослідницької підготовки майбутніх магістрів. *Наука і освіта*, 1–2, 169–173. [in Ukrainian]
- Супрун, М. В.** (2011). Магістратура як форма підготовки високопрофесійних науково-педагогічних кадрів для ВНЗ України. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*, 7, 33–37. [in Ukrainian]
- Юрійчук, Н.** (2016). Професійна підготовка майбутнього вчителя української мови та літератури в умовах модернізації вищої освіти в Україні. *Вісник Чернігівського національного університету. Педагогічні науки*, 137, 80–82. [in Ukrainian]

References:

- Barabash, I.** (2014). Formuvannya profesiinoi kompetentnosti studentiv-filolohiv u protsesi prokhodzhennia pedahohichnoi praktyky (teoretichniy aspekt) [Formation of Professional Competence of Philology Students in the Process of Pedagogical Practice (Theoretical Aspect)]. *Problema pidhotovky suchasnoho vchytelia – The Problem of Modern Teacher Training*, 9 (P. 1), 135–139. [in Ukrainian]
- Bondar, T.** (2022). Vazhlyvist pidhotovky maibutnikh uchyteliv ukrainskoi movy ta literatury v mizhkulturnomu seredovyshchi [The Importance of Training Future Teachers of the Ukrainian Language and

- Literature in an Intercultural Environment]. *Molod i rynek – Youth and the Market*, 5 (203), 6–10. [in Ukrainian]
- Hryhorenko, T.** (2023). Profesiina pidhotovka vchyteliv ukrainskoi movy i literatury do vykorystannia osvitiianskykh elektronnykh resursiv v umovakh osvitno-komunikatyvnoho prostoru zakladiv vyshchoi osvity [Professional Training of Teachers of the Ukrainian Language and Literature for the Use of Educational Electronic Resources in the Conditions of the Educational and Communicative Space of Higher Education Institutions.]. *Innovatsii v suchasni osviti: metodolohiia, tekhnolohiia, dydaktychni ta vykhovni aspekty – Innovations in Modern Education: Methodology, Technology, Didactic and Educational Aspects*. (Monograph). (p. 161–176). Retrieved from: <http://188.190.43.194:7980/jspui/bitstream/123456789/11339/1/%d0%a2%d0%9a-23-161-176.pdf> [in Ukrainian]
- Zhyla, S.** (2023). Literaturna ekskursiia v systemi profesiinoy pidhotovky vchyteliv ukrainskoi movy i literatury [Literary Excursion in the System of Professional Training of Teachers of the Ukrainian Language and Literature]. *Dydaktyka – Didactics*, 4–5, 23–30. [in Ukrainian]
- Natsionalna ramka kvalifikatsii [National Qualifications Framework]*. (2011). Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23.11.2011 r. № 1341 (zi zminamy). Retrieved from: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>. [in Ukrainian]
- Oleksenko, V. P.** (2014). Samostiina robota studenta-filoloha yak skladova yoho profesiinoy pidhotovky [Independent Work of a Philology Student as a Component of His Professional Training]. *Akmeolohiia – nauka XX stolittia – Acmeology – science of the 21st century*, 301–311. [in Ukrainian]
- Osvitno-profesiina prohrama «Serednia osvita (Ukrainska mova i literatura)» druhoho (mahisterskoho) rivnia vyshchoi osvity zi spetsialnosti 014.01 Serednia osvita (Ukrainska mova i literatura) [Educational and Professional Program «Secondary Education (Ukrainian Language and Literature)» of the Second (Master's) Level of Higher Education in the Specialty 014.01 Secondary Education (Ukrainian Language and Literature)]*. (2023). Khmelnytskyi. [in Ukrainian]
- Pasichnyk, L.** (2020). Providni tendentsii pidhotovky vchyteliv ukrainskoi movy ta literatury (seredyna 50-x rr. XX st.) [Leading Trends in the Training of Teachers of the Ukrainian Language and Literature (Mid-50s of the 20th Century)]. *Pedahohichni nauky – Pedagogical Sciences*, 90, 16–21. [in Ukrainian]
- Pro vyshchu osvitu [On Higher Education]*. (2014). Zakon Ukrainy (pryiniaty 01.07.2014 r., zi zminamy). Retrieved from: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. [in Ukrainian]
- Proiekt standartu vyshchoi osvity zi spetsialnosti 014 «Serednia osvita» na druhomu (mahisterskomu) rivni vyshchoi osvity [Project of the Standard of Higher Education in Specialty 014 «Secondary Education» at the Second (Master's) Level of Higher Education]*. (2023). (Redaktsiia vid 20.03.2023 r.). Retrieved from: <https://mon.gov.ua/news/mon-proponue-do-gromadskogo-obgovorennya-proekt-standartu-vishchoi-osviti-zi-spetsialnosti-014-serednya-osvita-na-drugomu-magisterskomu-rivni-vishchoi-osviti> [in Ukrainian]
- Protsenko, O.** (2015). Profesiina pidhotovka vykladachiv vyshchoi shkoly v mahistraturi: dosvid yevropeiskykh krain [Professional Training of Higher School Teachers in the Master's Degree: Experience of European Countries]. *Osvitolohichnyi dyskurs – Educational Discourse*, 3 (11), 238–247. [in Ukrainian]
- Piatakova, H.** (2011). Osoblyvosti pidhotovky mahistriv za spetsialnistiu «Ukrainska filolohiia» u Lvivskomu ta Vrotslavskomu universytetakh [Peculiarities of Master's Training in the Specialty «Ukrainian Philology» at Lviv and Wrocław Universities]. *Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriiia pedahohichna – Bulletin of Lviv University. Pedagogical series*, 27, 155–162. [in Ukrainian]
- Rusachenko, N. P.** (2015). Profesiina pidhotovka maibutnikh filolohiv: kontseptualni zasady [Professional Training of Future Philologists: Conceptual Foundations]. *Pedahohichnyi protses: teoriia i praktyka – Pedagogical process: theory and practice*, 1–2 (46–47), 71–74. [in Ukrainian]
- Semenovska, L., & Savenko, K.** (2021). Teoretychni osnovy pidhotovky maibutnikh uchyteliv ukrainskoi movy i literatury do etnokulturnoi diialnosti [Theoretical Foundations of Training Future Teachers of the Ukrainian Language and Literature for Ethno-Cultural Activities]. *Estetyka i etyka pedahohichnoi dii – Aesthetics and Ethics of Pedagogical Action*, 24, 44–53. [in Ukrainian]
- Semenoh, O. M.** (2005). *Profesiina pidhotovka maibutnikh uchyteliv ukrainskoi movy i literatury [Professional Training of Future Teachers of Ukrainian Language and Literature]*. (Monograph). Sumy. [in Ukrainian]
- Serdiuk, H.** (2023). Problema rozvytku doslidnytskoi kompetentnosti vchyteliv ukrainskoi movy i literatury v naukovykh doslidzhenniakh [The problem of Developing Research Competence of Teachers of Ukrainian Language and Literature in Scientific Research]. *Innovatsiina pedahohika – Innovative Pedagogy*, 65 (2), 111–116. [in Ukrainian]
- Sereda, I. V.** (2015). Pidhotovka filolohiv mahisterskoho rivnia v konteksti tekhnolohichnoho pidkhodu [Training of Philologists at the Master's Level in the Context of a Technological Approach]. *Problemy ta perspektyvy formuvannia natsionalnoi humanitarno-tekhnichnoi elit – Problems and Prospects of Formation of National Humanitarian and Technical Elites*, 43 (47), 89–97. [in Ukrainian]
- Sombamaniia, H. M.** (2009). Analiz praktyky orhanizatsii naukovo-doslidnytskoi pidhotovky maibutnikh mahistriv [Analysis of the Practice of Organization of Research Training of Future Masters]. *Nauka i osvita – Science and Education*, 1–2, 169–173. [in Ukrainian]
- Suprun, M. V.** (2011). Mahistratura yak forma pidhotovky vysokoprofesiinykh naukovo-pedahohichnykh kadrov dlia VNZ Ukrainy [Master's Degree as a Form of Training of Highly Professional Scientific and Pedagogical Personnel for Universities of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Volynskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky – Scientific Bulletin of Lesia Ukrainka Volyn National University*, 7, 33–37. [in Ukrainian]
- Yuriichuk, N.** (2016). Profesiina pidhotovka maibutnoho vchytelia ukrainskoi movy ta literatury v umovakh modernizatsii vyshchoi osvity v Ukraini [Professional Training of the Future Teacher of Ukrainian Language and Literature in the Conditions of Modernization of Higher Education in Ukraine]. *Visnyk Chernihivskoho*

natsionalnoho universytetu. *Pedahohichni nauky – Bulletin of Chernihiv National University. Pedagogical Sciences, 137, 80–82. [in Ukrainian]*

Дата надходження статті: «14» березня 2024 р.

Стаття прийнята до друку: «23» квітня 2024 р.

Кришук Валентина – доцент кафедри української мови і літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, кандидат філологічних наук, доцент

Kryshchuk Valentyna – Assistant Professor of the Department of Ukrainian Language and Literature of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor

Павлішена Людмила – завідувач кафедри української мови і літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, кандидат філологічних наук, доцент

Pavlishena Liudmyla – Head of the Department of Ukrainian Language and Literature of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor

Кришук Богдан – професор кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, кандидат педагогічних наук, доцент

Kryshchuk Bogdan – Professor of the Department of Pedagogy of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor

Цитуйте цю статтю як:

Кришук, В., Павлішена, Л., & Кришук, Б. (2024). Професійна підготовка майбутніх магістрів – учителів української мови і літератури: мета, завдання, структура. *Педагогічний дискурс, 35, 30–40*. doi: [10.31475/ped.dys.2024.35.05](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2024.35.05).

Cite this article as:

Kryshchuk, V., Pavlishena, L., & Kryshchuk, B. (2024). Professional Training of Future Masters – Teachers of Ukrainian Language and Literature: Purpose, Tasks, Structure. *Pedagogical Discourse, 35, 30–40*. doi: [10.31475/ped.dys.2024.35.05](https://doi.org/10.31475/ped.dys.2024.35.05).